

GAZETA

Gazeta se pe dă ori, adică: Mercuria și Sâmbata.
Fiecare vdată pe săptămână, adică: Mercuria. Prețu-
lora este pe unu annu 10 f. m. o.; pe dimetate
annu 5 f. m. în lăutru Monarhiei.

Pentru Gori străine 7 l. pe unu annu, pe și annala
intregu 14 f. m. o. Se prenumera la tôte parte
imperatesei, cam și la tôte canoștii nostri DD. cor-
respondenții. Pentru serie „petita“ se cere 4 cr. m.

TRANSILVANIA.

Monarchia austriacă.

TRANSILVANIA. Brasiovu, 9. Septembrie. După ce asteptăramu ca ultimă posta să ne aducă știrea pozitivă despre primirea conferințelor vieneze decătră Pôrta s'eu despre refuzarea lor, vedem că Turcia a mai amanat negociațiunile pe dieci de zile. Ea făcî modificățiuni însemnate între care e desiertarea Principatelor. Acum 35 de zile facu de lipsa numai pene va cercula notă modificată pela St. Petruburgu și cabinetele, și cu ce rezultat? — „Wanderer“ publică cu concesiune o corespondință din Odesa cu data 26. Aug., în care se asigura, cumca guvernul rusesc nu va concede nimic din pretenșiunile sale strinsu luate, și ea cu proieptulu dela Viena s'a învoitu numai cu condițiunea decă Pôrta 'lu va accepta neconditionatu. Se pare că earasi ne allamă de unde începăramu. — Cine știe, au nu vreau puterile siesi antagonistice a temanda lucrulu pentru ca se capete timpu destulu de pregătiri la niscari planuri otaritoare. — Prin 4 fase a trecut pe acum criza orientala; prin cea teritoriala, prin cea a viitoriului Principatelor, și în urma prin causa emigrantilor, duna cum o putere s'eu altă provocată prin pasii Rusiei își allă vehiculă amestecului și alu pretenșiunilor sale. — Astadi diurnalele franceze earasi reapnea fasea viitoriului Principatelor danubiane; ele desbatu și vorbescu multu despre întrebatiunea: „Sa se deschiere independința Principatelor.“ — Acosta tendință o spunu diurnalele, ea ea basează pe tainică împreuna înțelegere a celor 2 cabinetele apusene; ba ele mergu și mai departe, dicundu, că și însă Pôrta e prea aplecată a forma o confederațiune danubiana din Moldavia, Valachia, Serbia și Montenegro care apoi se remana sub protepțiunea celor 5 puteri europene; și dau cu socotela, că în împregiurarile de față Turcia ar face unu pasu pentru sine mantuitoriu dechiarandu Principatele de independință; căci ea prin pasulu acesta și ar castiga sinceră simpatia a vecinilor, care ar' cumpani de milioane ori mai multu, decatu cele 2—3 milioane de piastrii tributulu, ce le trage cu atatea jertfe — ni teamă ni seamă — din ele.

Locuitorii din Principate pandescu că d'a manuntulu la tôte pasii și la tôte liberele tendințelor cabinetale față cu viitoriulu lor; ei vreau să și cunôsca pe prietenii și neprietenii fericiții lor, ca să știe cui au asi pastra sincerele lor simpatii pe viitoriu, —

Totu „Wanderer“ mai are o coresp. din Bucuresci din 23. Aug. în care se scrie, că țiera e îndesuită de trupe rusesci, care esercează neconținutu și pelunga dureri facu întariri preste întariri, baricade de natura pentru lungu timpu durebile, și că midiloecele de vietuutu seau scumpitu în Bucuresci cu 1/3 parte din pretiu; cumca sute de cara au venitu și pela Ploiesti cu provisiune și munitiune.

Blasiu, 2. Septembrie. În 29. Augustu sosi Archipastorul nostru dela baile mineralo din Rocna și după cum ni se pare restauratu și senetosu. De acosta ne bucuram, fiindcă speram cumca în stare restaurată, va puté, după cum voiesce, a se zoli pentru activarea multu speratulu institutu de preparandia pentru invetiatorii școlilor comunale, și va midiloci, că școlele comunale să se asedia pe o basa statornică și coresponditoare cerințelor prezentulu și starei poporulu nostru. Asta o speram cu atatu mai vertosu, cu catu că Blasialui afara de petitiuni — încă nu s'a aretat pene acum dela restauratiunea pazei încôce cu nici o întreprindere nouă, de care audim că tôte lumea s'a apucat. —

Cursulu scolasticu se începe aici la 5. Sept., și se speréza că tinerimea se va mai multi. Profesorii voru remané cam cei vechi, ar' și si unu pacatu, o crima neertată, cându se scimba profesorii pe annu, și datna institutiunei, care cere prasa patita și studiu de mai multi ani. În clasele prime 3 infragimnasiale s'a introdusu de catra înaltulu ministeriu gram. lui Hill, care se allă aici în tipariu. Se tipa-

rescă catu mai îngraba și „Istoria Naturală“ pentru infragimnasiu și pentru clasele poporale mai înalte, precum și geografia univ. alu Burger. *)

De lungu Secasiu, 15. Augustu 1853. Domnulu meu! Prețatu ne salta animă de bucuria cetindu, cumu în unele parti ale patriei noastre unii barbati zelosi punu tôte osteneța spre a ardica școle comunale — cercandu tôte mediloecele contribuitorie la înflorirea acelor: pre atatu ne intristamă vedindu că în partile aceste începan' acum nece macaru o școla comunale nu se allă înființată. (!!!) Causa, că comunele de'n aceste parti sunt atatu de serace în privința școlilor, nu pôte fi miseretatea locuitorilor lor. Mi se pare mai probaveru, că chiaru unii dintre înteligenții aceia, cari sunt în adinsu chiamati și au detoria impusa de a lucră pentru binele de comunu — prin urmare și pentru școli — sunt causa acestui rou. — Precumu se spune însuși dela locurile mai înalte li-a venitu împățitiune, că pentru ce sunt atatu de indiferenti în privința școlilor, pentru ce în respectu cu alte parti ale Transilvaniei, aici în aceste cercuri se allă mai pucine școli înființate?

De și se allă unde și unde câte unu sufletoriu, care prin poterea oratoriei sale demustrando nepretiuibilulu fruptu alu școlilor, se încerca pe populu al' îndemnă la ardica școlilor: totusi ne allamă dusi și acestă spriginitoria din partea respectivei auctorități, cumca se opintesce — far' de a reusi la doritu scup. Neapaserea dar' ei indiferentismulu acelor cari ar' debui se lucră, e causa de în aceste parti nu exista batar' cateva școli comunale. Cu durere observam, cumu unele comune s. e. comunitatea Cutului, care e mare, avuta și curatu romana — înco pen astadi nu e în stare a se bucură de o școluție, numai nescari parieti desolati din școlă cea veche se vada a mai infaciosă finta edificiulu de școla. Asemene Vingartulu, comuna mare parte romana — unde se allă și ședintia oficiatulu de sube. cu oficiali mare parte romani, nu știu de are vreo umbă de școla, atatu știu de sigur, cumca Sasii și Ungurii — de și sunt cu numerulu mai pucini, — totusi au școlele sale proprie. Totu asin vei allă și înalte comune de prin pregiuru dela Secasiu începăndu pen' la imbinarea Tirnavelor (lunga Blasiu). Ce e dreptu în comunele din jurulu Blasialui încă nu se allă școle comunale. — Decă reprezentantilor din aceste comune le pui întrebatiune pentru ce nu și redica școli? respundu că fiindu aprôpe de Blasiu, parentii mai bucurosi și dau pruncii la școla din Blasiu. — Ne volda a prîncepe, ca acolo abia și potu parintii cei mai avuti a și întretinere pruncii sei, și, învreme ce parintii cei mai miseri din lipsă școlii comunale sunt siliti a și lassă pe a casa pruncii și ai creșce în ignorantia și brutalitate. Apoi cumca invetiatura e tesaurulu celu mai pretiosu și deodată de celu mai mare folosu pen' și pentru țiera-nulu celu din urma astadi nimene se mai pôte îndoi.

În fine, decă aceste comune ar fi norveite a fi sub îngrijulu unor barbati cumu sunt unii din aceia, cari au invetiatu în școle demnulu de eternă memoria fostulu vicariu foraneu Marianu, și decă acestă cunoscanșii s'au misiune în poterea pusetiunei sale atatu prin cuvinte catu și prin fapte ar' însuflă în poporu zelu spre școli: atunci ni-ar' suride vreună speranță de înaintare și prosperare. Însă pându omenii nostri și cei mai capaci, și cari chiaru din punctulu pusetiunei sale sunt obligati a sacrificia pentru binele publicu, vor dormita în acosta letargica nepasare și lenevire, și nu voru desbracă periculosa viața a comodității și a neapțivității spre înaintarea problemei acesti atatu de importatore la propășirea noastră; pene cându ne va fi mai aminte de pantece — de catu de cultura poporulu, pen' atunci romanulu va remané pazei totu acolo unde este, și urma-

*) Neamu ruga, că se nu se amane aceste tipariri, căci tinerimea striga cu glasul roșu după acemene carti pe tôte locurile. R.

torii voru devui a suferi pentru lenea, nepasarea si indiferentismul
predecesorilor sei.

I. V. C.
UNGARIA. Din Pecica romana. (Capetu din Nr. tr.) Essamenele de eara semestrale se tienura in 27. Martie c. v. sub presi-
diulu rever. D. Ioane Ratiu protopresbiteru alu Aradului si directoriu
cercaslu, in presentia capiloru comunitatei, si a unui numeru mare
din locuitoru, carii toti dorea sa vada si sa audia sirguintia ambiloru
invatiatorii. In essamenulu din clasa inferiora in care frequenteadia
170 prunci numai din toamna, pucini se provocara la cunooscerea litere-
loru, o parte citi, si ceialati toti silabisara totu din abecedare, —
cara in clasa superiora in care frequentadia 70 prunci, s'au propusu
preste toti citirea in cinci limbi, adeca in cea romana, germana, latina,
magiara, si serba, doctrina relegiunei, istoria bibliei, geografia patriei,
gramatic'a romana, scrierea in tote limbele susu atinse, in cea romana
cu littere, si din aritmetica s. a. Si asia in finea essamenulu rever-
rendisimulu D. Ioane Ratiu protopresbiteru alu Aradului si directoru
cercualu in prima sa multiamire catra invatiatorii esprimendu o efusa
si rara indestulare, precum si capii comunitatei si poporu fostu facia
aducandu feluirite multiamiri totu spre onorea invatiatoriloru si docu-
mentarea indestularei cu inaintarea in studiile scolasticesci, Cutezu
a dice: ca probele semestrali de aici au fostu prin mai mari de forte
bune recunoscuta, si sperandu ca in viitorime energiosii invatiatori
prin neclatita loru amore catra nationalitate i si voru duplica sirguin-
tia, is voru incorda puterile, ca mane poimane se pota sta inaintea
tribunalu viitoriuului cu consciintia curata.

Unu pravoslavnicu romanu Pecicanu.

*Чe тpeдi дин кoмпнэлэ жeдиктoриeи кaдэ дн сфeрa дe aнтиeитae
a oргaнeлoрэ администрaциoнeи кoмпнaлe.*

(Фрmape.)

По глгъ овлегъизнеа че заче не антистii компналі де а
декопері тоте фърдедеціе ші не фъкторii де реџ ші де аї
да дн тьна ч. реестилорџ дрегъторii компетинте спре а се пе-
денци, маї аџ зькъ ші даторіа а дмпіні кз скзмпзтате ші кз
констінцъ тоте ordінъизніле че лі се тримітџ де кьтре ч. р.
дрегъторii. Маї кз сѣмъ органеле компнале вѣнџ адецеорі дн
пзсецізне ка сѣ дее деслвчїрї ші днформъизні деспре віаца
ші пьртареа ачелорџ indivizi, карї аџ кьзътџ сьв черчетаре ждї-
въторѣскъ саџ полїцізнескъ, адекъ сѣ дее асхпра инквїсіцілорџ
аша пшїте атестате де моралїтате, че трїзналеле крїмїнаре ле
чeрџ деадрепълџ дела антистii компналі компетіндї саџ не калеа
дрегъторiiлорџ полїтїче. Вер каре жде саџ вьргърместерџ, каре
е погїтџ ада атарї інформъизні сь шї дескїзъ вїне окїї ка че
сeлџ де інформъизні дъ, кьчї требъе сѣ шїтїз кьткъ інформъизнеа
саџ дескїреа аптечедїнелорџ шї а пьртърїї де маї пайнтеа дн-
крїмїнальнї аре таре днржрїнцъ асхпра септїнџеї че о даџ
ждїкъторї; д'ачеа атарї атестате сѣ нѣ се дее аша пшїтї
кьтџ ле вїне. Антистii компналі сьнтџ тарї овлегації ка дн ате-
стателе де моралїтате че ле даџ сѣ спьнџ кьратълџ адеверџ аша
кьтџ дн шїтїз фьрџ нїчї о пьртїнїре, зрџ, патїмџ саџ фаворџ, чї
дн чеа маї лїмнеде конштіицъ; сѣ нѣ трекџ кз тьчереа нїмїка че
шїтїз деспре пьртареа шї віаца аптечедїнџ а днвїновъдїтълџ,
дар нїчї сѣ скрїз чева дн атестатџ че нѣ е шї еї п'ар пьтџ пьрт-
тарїсї фьрџ пьстраре де кьцетџ орїкьндџ днпайнтеа лџї Dzeџ шї
а омонїлорџ.

Ачелџ жде саџ вьргърместерџ каре кз бьнџ шїтїицъ спьне
е мїнчънџ дн атестатълџ де моралїтате каде дн вина де реа
днтрєвїнцаре а пьтереї дрегъторестї. каре вїпџ се педенсесте
дънџ §. 103. Ст. Г. Б. партеа I., кз прїнсџре греа пьнџ не кьте
зече ані.

Маї тьлџ дин кьтпълџ полїціенескџ декътџ челџ ждїкъро-
рескџ се маї гїне де овлегъизніле антистїлорџ шї даторїа де а
авоа пьртареа знџ окїї вегїеторџ асхпра ачелорџ џменї, карї пен-
трџ пїскарїва крїме фїндџ дн прїнсџре, се днторкџ не ла касале
дънџ дмпїніреа робіей, сѣ вазъ че факџ, че дрегџ. декъ с'аџ маї
покьтџ, саџ маї лъсатџ де пьравлџ реџ, шї вьжндџ дн прївїнца
ачеста чева бьнџїлї сѣ факџ дндатџ арьтаре ла ч. р. чандартъ-
рїз саџ ла ч. р. дрегъторii.

Ачесте сьнтџ пексъртџ требїле че дин кьтпълџ ждїкъторїей
кадџ дн свєра де апївїтате а органелорџ компнале; сѣ аїептџтџ
акътџ дин кондіка крїмїнале шї деосебітеле детермїнъизні прї-
вїтџре ла органеле компнале. Ачесте не ворџ арьта кз кондіка
крїмїналь педепарте а пьсџ сьв аса скьтїре не антистii комп-
налі кьндџ еї дшї дмпїнескџ даторїїле че кадџ асхпра лорџ, шї
де алта копрінде педенсе пентрџ ачєї антистїї де компнџ, карї
днтрєвїнцезъ реџ пьтереа дрегъторїаль че лі с'а кончєсџ прїп леце.

Дин §. 28. а кондічей крїмїнаре ревъзътџ се vede, кз вер
каре дрегъторџ, денътатџ, дмпїегатџ саџ сервџ де дрегъторїз
компналь дънџ леце требъе сѣ фїз прївїтџ де авторїтате ка шї
џрїї каре дрегъторџ, денътатџ саџ сервџ афьлторџ дн сьлжъџ дн-
пџртѣскъ, д'ачеа шї контра знџї органџ алџ дрегъторїей ком-

нале се пџте сьвжршї крїма де ревелїзне, кьндџ ад. маї тьлџ
indivizi се адънџ ка сѣ стеа кз пьртареа днконтра авторїтъдїї. Еарџ
дънџ §§. 76. шї 78. Ст. Г. Б. парт. I. ачєла каре прїп прео
фактџ вїолїнтџ, кз потїнцъ, ар черка сѣ се пьнџ днконтра знџї
дрегъторїї компнале, кьндџ еа вреа сѣ се адъне, саџ сѣ о тьр-
вьре кз пьтереа шї сѣ о дмпедече кьндџ еа дшї дмпїнескџ
овлегъизніле салє, орї ар вреа прїп амерїнцаре перїкьлџсџ сѣ
інфлвїнцезе хотържїле еї, сѣ о факџ де фрїкџ сѣ хотъраскџ чеє
че п'ар фї дънџ воїа шї констїнца еї, каде дн крїма вїолєнцє
саџ сїсїреї пьвїлїе. Тотџ дн ачєстџ крїмџ каде атъсъратџ §
87. Ст. Г. Б. шї ачєла каре кз амерїнцърї саџ кїар рїдїкьндџ
тьна, фїз шї пєарматџ шї тькар де п'ар фаче нїчї знџ нїкџ де
сьнџе, сѣ пьне днконтра знџї органџ алџ дрегъторїей компнале
атънчї кьндџ ачєста е днсърчїнатџ а пьне дн лъкарє шї а дн-
депїні врео ordінъизне маї дпалтџ, кз сконџ ка сѣ зьдърнї-
чєскџ дмпїніреа ачєстєї ordінъизнї. Консонџ кз §§. 277. ш
283. Ст. Г. Б. парт. II. пџте чїнева фадџ кз органеле компналь
кьдеа дн крїма де тьрвьртџорїз. Еарџ дефїтїмьндџ месєрїн
дрегъторїей компнале шї прїп сьмъдаре днтръжтїндџ не алїдїї, к
сѣ враскџ, сѣ деспревїаскџ саџ сѣ пьраскџ фьрџ темєџ не дре-
гъторїї статълџї шї де компнџ, каде отълџ дн крїма ацїтъдїзней
Челче прїп дарърї чєркџ а мїтзї не врезнџ органџ алџ дрегъто-
рїей компнале дн днпрецїзърїле провъзъте прїп §. 105. Ст. I
Б. парт. I. каде дн крїмџ, єрџ дн днпрецїзїре прєскрїсе §
311. Ст. Г. Б. парт. II. дн кьлкарє де леце. Тотџ вьтъмарє
кз ворба саџ кз фанта че се фаче органелорџ компнале кьндџ
еї с'афьл дн есекъареа порънчїлорџ маї палте, дн дмпїніреї
даторїїлорџ лорџ дънџ §. 213. Ст. Г. Б. парт. II се педенсест
ка о кьлкарє де леце деосебітџ комїсџ днконтра ашезъмънџте
лорџ шї тьсърїлорџ лъате пентрџ секъранца пьвїлїкџ. Актеле ш
авїсєле лїпїте декътре антистii компналі спре пьвїлїкьдїзне ста
сьв ачєеашї скьтїре де леце кашї чєле але дрегъторїїлорџ
редецїї. Че скьтїре шї апъраре кьпрїнде кондіка крїм. пентрџ
дрегъторїї шї днпегациї статълџї ачєеашї о арє шї пентрџ ор-
ганеле администръдїзней компнале. Дар дин ачєсташї темєїз ш
реаоа днтрєвїнцаре а пьтереї дрегъторїаль декътре органеле кон-
се педенсеште дн ачєлџ градџ ка шї реаоа днтрєвїнцаре д
пьтереа дрегъторїаль декътре дрегъторїї статълџї, прїп зртар
чєеа че се зїче ла кап. 10. а Ст. Ф. Б. деспре крїма релєї дн
трєвїнцърї а пьтереї дрегъторїаль се алїкџ шї ла дрегътор
компналі прєкьтџ шї ла тоцї кьдї сьнтџ днсърчїнатїї кз саџ фьр
жъръмьнтџ кз треїї де але гьбернълїї. (Ва зрта.)

Kasca orientalis priaitz din nsutis de vedere francezesk.

Акътџ кьндџ депешеле телеграфїче не адъкџ шїтїреа, кз ш
пшїмаї Рєсїа, чї шї Сьлтанълџ ар фї прїмїтџ де вьне сфатърїї
потеле шї пропъсецїзніле ешїте дин конферїнцеле дїпломатїлор
дїнџте дн *Viena*, есте де знџ інтерєсџ днведєратџ а кьнџш
дїн че пьнтџ де vedere ждекџ франдозїї чєї маї лъмїнації кає
орїентълџї; ачєа ждекатџ о афьлшџ депъсџ дн „Journal de
Debats“ прїп кондеїлџ Длїї Ст. Марк Цїрардїн, знџ вьрватџ
репътє європеанџ, пьвїлїчїстџ таре шї кьноскьторџ алџ рьс
рїтълџї дин пропїїле еспєрїїнде шї кьлъторїї фькьте днадїнсџ прї
Тьрчїа. Ачєлџ вьрватџ зїче днтре алтеле :

Дїферїнцеле рєсо-търчєштї се днпъчєрїџ, днсџ пшїмаї
знџ тїмпџ; кьчї каска (маї вїне амџ зїче рана) рьтънє то
дєскїзџ; ачєеаш єсте о пропїетате а вїторълџї. Ашеа есл
пачєа еаръшї се реасїгьрџ, крїса се а вьтџ. Ачєста є мерїтџ
дїпломатїей ка шї алџ гьбернїлорџ, каре асъзїл ка шї тотџдеа
де 40 шї днкџче се опїнтї дин рьснътерї а консерва пачєа Е
ропєї, ка не челџ маї мїнънатџ дарџ алџ кьлътрєї європєне. Д
пломатїа спре ашї ажънџе ачєстџ сконџ требъєа сѣ десфьнџ
търїа де сьлєтџ, тотџодатџ днсџ шї спїрїтџ де днпъчєрїџ; ап
бєлє ачєстєа днсъшїрї нѣ їа лїнсїтџ нїчїдекътџ. Ашеа се д
тшпїлџ, кз дїпломатїї дештєнтарџ не Рєсїа асхпра пьртърїї
ла тїмпџ вїне вєпїтџ шї фьрџ а о вьтъма. Дндатџ че Рє
кьноскџ, кз тџтџ Еуропа воїеште пьстрареа пьчєї, дндатџ
днса прїнсє де вєсте, кз прїп рьсвоїџ еаръшї се маї дештєт
спїрїтълџ револъціонарџ дн попџрџ, днса се шї рєтрасє, дн
пшїмаї дин днцєлєнчєне шї кьшїтџ, еарџ нѣ дин фрїкџ шї сфїлє
Дєкџ Рєсїа с'ар фї гръвїтџ а пьне тьна не Константїнополџ
дєкџ днса п'ар прївї імперїлџ тьрчєскџ днтокма ка шї не
кїропомїе, каре маї кьрьндџ орї маї тьрзїс тотџ ва кьдеа д
тьна еї, атънчї с'ар фї вьтъматџ шї тьхнїтџ прїп недєчїле ар
кате де кьтрџ Еуропа дн дрєтълџ еї. Чї фїндџкџ Рєсїа ш
аре грабџ нїчї пьръдарє, фїндџкџ еа крєде кз маї нџте антєт
ашєа дї єсте де ажънсџ ка дн рьсърїтџ сѣ нѣ і се маї скџ
врезнџ алџ кїропомџ. Пентрџ ачєста Рєсїа єсте сїгьрџ, д
днса маї пџте ашїна сьвжъгарєа Тьрчїей фьрџ нїчї знџ перїкь
Оаре днкрєдєрєа че о пьне Рєсїа дн алџ сьв вїторџ ес
фьндатџ? Нѣ кьтва еа дшї нїмїчєште спєранцєлє, тотџ маї ам

БЪЛЕТИНЪЛЪ ОФИЧАЛЪ.

№. 19,145/М. С. G. 1853.

къ ачеста съвесте динитореа псецидне че о лъз конферинца дела Виена фаць кьтре дитимидатъл Царъ. Спниъ, зиче Timesъ, къ модифициднеа червътъ дин партеа Порци нъ е де днсемпъ тате. Дар че е де днсемпате есте днтребъциднеа къ оре политикъ, днделенцидне е а претинде вер о модифицидне? Дакъ модифициднеа че о ва Порта е фъръ днсемпате. атъчи пединделенциднеа де а чере о атаре модифицидне е къ атътъ маи маре къ ктътъ вер че повъ скитваре дн пота конференци Vienezе по̀те съ трагъ дъпъ сине пове днтребъцидне нела Виена шй по̀те пела алте кабинете, чеа че анои дине не тогъ Европа дн днкорбъцидне, прелъцидне стареа де днармъри, дин каре не тогъ динътъл по̀те съ исъкпескъ ресвоиъ, шй днфине Дмператълъ Ръсцией дн дъ повъ окасидне де а тзя negotiatione. Пентръ интересъ Търцией нимика нъ по̀те фй маи фъръ сокотинъ ка атаре атънаре шй стръгънаре; къчи дешй ла днченътъ Търчиа ера партеа чеа офенсатъ, днсь prin педечеле че еа де пне акъм дн кадеа днтпъчйирей съвесте интересъ че Европа дн ситъция пентръ днса. Ори чине ва фй хъзиторуа ачестор пропънерй де скитваре лъкрътъ днведератъ не маи Ръсцией; къчи къ ачеста Ръсца педепарте кынтигъ пне де модератъ, primind пьмай дндатъ кондйицидне че и с'аъ пропъсъ, педепалта траце то̀те фолоселе че и ле дъ прелъцинта окъпъцидне а зпъи територи днстрейнъ къ събйрреа контрариалъ. Пъпъ ла ачестъ датъ, зиче Timesъ, Ръсца н'а днчетатъ де ла днармаре. Тръне пове сьнт не дръмъ кьтре принципате (аъ шй интрадъ); окъпъциднеа ачестора акъм е деплинитъ. Хосподарй фъръ дндилекаци а денега Сьлтанълъ аскълтареа. Церапъ а днченъкиатъ съв сарчина транспортърипор шй а дърлор де тогъ фелъ; перегодъ ромънескъ е днтпедекатъ. Аста е стареа че о продъче атънареа не тимпъ нехотъжът а днтпъчйирей. Ерь дкъкъ скитвареа червътъ де портъ е днсемпъторе (дъпъ зпий челъ маи днсемпъторъ пьнтъ дин модифициднеа червте де Портъ есте „desertarea Ппательоръ“, Bezî Франца), атъчи ачеста ва ретърна negotiatione аколо де знде с'аъ днченътъ, по̀те се ва привй де кьтре Ръсца ка о депъдаре. Пътерие каре рекомъндаръ Портей ачестъ днтпъчйире деклараръ дн лъме, къ еле сьнтъ днкредитате, кьтъкъ дъпъ че Порта ва съвскри пота де днтпъчйире дндатъ вор еши шй Ръши дин Ппате, ачестъ днделесъ аъ шй воръеле лъ Палмерстон, (Bezî Nr. трекътъ) зиче дн вьтима codingъ а Парламентълъ, аша порта къ тогъ къвнтъл ар фй тревъитъ съ привескъ не ачеле пътерй ка не песте кезаше а днтпъчйирей ачелор кондйицидне (адекъ съ се дешерте Ппателье); шй, primirea дин партеа Портей а пьнтелор де днтпъчйире ар фй фъкътъ не метъри конференци Vienezе респънсьюторй пентръ зрмъри. Днконтръ депъдареа потеи де днтпъчйире днккаркъ не зторй Търцией о ресънсаверитате не каре а пвое о ва пьтй дъче.

Аша ресопъкъ „Timesълъ“: днсь зйрпалеле англиче оппъсционале шй ашме „Хералдъ“ зикъ, къ пичй о пътере дин кьте аъ лъатъ парте ла конференци виенесъ де днтпъчйире нъ по̀те съ нъ дн къвиинделе модифициднеа че о чере Търчиа (ка Ръши сь дешерте дндатъ Принципателе), къчи днтптрелеа ачеле ар доведй кьтъкъ эле аъ пофитъ не Диван ка сь съвскри пота виенесъ къ aggressive pensе, ка Ръсца сь динъ окъкпате Принципателе дъпъ съвскриереа потеи ка шй маи пайте. Че с'атице де гъвернълъ англикъ, ачеста а лъатъ а свуръшй обьегъциднеа ка сь спрйжинескъ пофта Търцией. Шй дкъкъ е адевератъ, че зикъ органеле ръсестй, кьтъкъ амбасадоръл Англией дин Константинополо ар фй сьмъдатъ не. Портъ сь лече примйереа потеи виенесе де кондйициднеа ка Ръши сь дешерте Принципателе, атъчи лорълъ Стратфорт н'о фй лъкратъ декътъ копформъ инстръкционлоръ че ле о фй авъндъ. Декъръцицидне челе не фаць але лъи Кларендон, Ръсел шй Палмерстон фъкъте дн Парламент, кьтъкъ ей еширера ръшилоръ дин Принципате опривескъ ка о conditio sine qua non а днтпъчйирей, шй къ ей сьнтъ дентерминаци а о адече ла дндеплинйре, сьмътъ а промисйице солепель шй обьегъторе. Не Ръсца ва къдеа респънсаверитатеа дкъкъ еа пеприминдъ кондйициднеа адаосъ а Търцией ва констръпце не Европа, „ка сь ашъче арта пентръ ливертъцине Европей.“

Дестълъ къ пьпъ сенатълъ де ливеръ Сазънтълъ каде, перегодълъ шй ашме челъ къ гръбъ сьфере, пьнеа се скъмпесте дн Европа. „Е лъкръ неавъгътъ, стригъ кьтръпйтъ „Timesълъ“, ка дохе статъри сьтйваръаре prin амбидйднеа шй тьндрия лоръ сь скъмпескъ пьнеа ла тогъ попоръциднеа Европей. Адеверъ къ ла ачеста а контрйвъитъ нъ пьгидъ шй времеа чеа реа дин сепътъпнеа трекъте; дар вина де къпътенй къ с'а скъмпитъ гръбълъ е днтпедекареа пьтйрей не дъпъре шй днтрепънереа negotiati romънескъ къ гръбъ.“ — Атъта е днсемпатеа Принципательоръ! Д'ачй дкъкъ нъ ва венй тьнтйиреа!

Къ спеселе ч. р. администрационй де вьнзареа кьрцилоръ сколастиче дн Виена еши токма акъм де сьв тпариъ нъ авечедарей по̀х романескъ днтитълатъ: „Авечедарй къ литере чйрйиче шй ачине, легатъ гата къ 10 кьрчерй м. к.“, каре къ апрокареа днтълъи министерй де кьлтъ шй днвъдъмънтъ дин 11. Августъ а. к. №. 6544 шй дн копцелечере къ Домпълъ епископъ греко-католикъ днкъ къ днченътъл ачестъ по̀х аъ сколастикъ се днтродъжй дн то̀те сколеле попоралй ромънешитй але днчечей греко-католикъ дин Трансильвания, ка карте scoластикъ прескрий.

Ачестъ авечедарй прекъмъ шй то̀те челолате кьрци але ч. р. администрационй де вьнзареа кьрцилоръ сколастиче се афъкъ де вьнзаре ла тогъ вьнзеторй филиалй денъmidt пентръ цеара ачестъ ла Стаинхаусенъ дн Сибий, Гът дн Брашовъ, Хаберсангъ дн Сигимора, директоръл диннасиале дн Блажъ Панъ, шй ла днрекуиьна типографией личеале дн Къжъ, не лъжгъ прецълъ дефинтъ. Сибий дн 23. Августъ 1853.

Дела гъвернетънтълъ ч. р. militari шй civili.

ПЪБЛИКАРЕ.

Дн аълъ 1852 Новембре 12. дн тьргъ ла Хъндербек (Чер. Чинкълъи маре) сая афлатъ ла Георге Бълбе дин Бохолд о еаш дн прециъ де 70 ф. в. в., деспре а кьрейа акъвйцие нъ се по̀т дестълъ ледитима шй сая секвестратъ.

Еапа есте тьрциъ дн фаца вьшнелоръ, де 8 ани, 13 пьтл 2 цолй палта, вине пьтригъ, къ о стеа никъ аль дн фьрите, аръ сьвт комъ зпъ маънкй де перъ аль, не шолдълъ пичйорълъ дъ а сьлнга дин дерептъ аръ зпъ сьмъпъ пьгидъ къпоскътъ де аръста. Дъпъ прецийиреа Гьзрълъи дин Чинкъ маре шй а жъделъи дин Бъхолд аъ фостъ атъчйа еапа верникъ 70 в. в.

Дъпе че трйвналълъ жъдекъторескъ а Чинкълъи маре prin ч. р. дегрегъторй политикъ д'аколо днкъ дн аълъ 1852 Новембр о 29. тимпипареа ачеста аъ пьбикатъ о, тогъшй посесоръл еаш дн пьпъ акъма нъ с'а афлатъ, ашадара ачеста ч. р. Претъръ се афъкъ дин причина ачеста сьитъ (пентръ къ днкълтатълъ маи сьсъ дьмитъ а шезътъ дн локъри шй маи де парте, nominanter ла Брашовъ) дескриереа ачеста а еапей де 3 ори prin Газетеле Ардъелълъ а о пьблика — пентръ каре декътва посесоръл с'ар афъкъ сьшй потъ дрептълъ сьбъ кьтва дпайтеа маи сьсъ пьमितей дегрегаторйе а черкълъи пьне ла зпъ аъ де ла зй'а пьбикарей, дн мартъри дъпе лече.

Сибий, 8. Августъ 1853. Дела ч. р. Претъръ.

НЕ ОФИЧАЛЪ.

Ла фондълъ Resnisei fem. romane

аъ маи контрйбъитъ зрмътореле персоне, дориторе де иньнтауей интрепндерлоръ фил. национале:

Дъпъ че дн рестимъ де 3 ани фъръ рьгаци DD. преоци дн п Сьчеле ка сь вестескъ шй сь дндемне не попорълъ креитивескъ, знде се афъкъ чей маи авъци скономй де вите, ка сь нъшй днторъ дорълъ дела фачерае де вине пентръ ажъторйереа иньтитътълъ де орфане ремасе, аъ рьзничней fem. romane, не вькзаръшиъ астъ къ D. преотъ дин Сатъ-лънгъ P. Попейъ а премерскъ къ есемпалъ де патриотъ шй дориторъ де вине пьбикъ, аъкъндъне о колектъ, каре е prima колектъ дин то̀те Сечелеле. Ачеста днкъ е дела бесерика де сьсъ шй дела зрмътереле персоне демне де стимъ:

Преотеаса Боика Попейъ а датъ 1 ф. 12 кр. Преотеаса Вьстина Попейъ 2 ф. Параскева Попейъ, вьдъвъ 24 кр. Параскева Толеа 1 ф. Марика Попейъ 30 кр. Параскева Беркарйъ 40 кр. Стана Поенарй 40 кр. Преотеаса Ревейка Маноло 1 ф. Марика Никъ Фологан 1 ф. Добра Мария Фологан 30 кр. Съма 8 ф. 56 кр.

— Totъ de o datъ ce фаме днтпимъциаре тимъспй:

Кьтъкъ дн 9./21. Октоمبرйе а. к. еъ ва дине еаръш адънаръ а генералъ а метърелоръ Resnisei Fem. Romane шчл. пентръ аъл кьргъторй, аичй дн Брашовъ, дн локалитъцие съвскрийей, ла каре се иньтйкъ къ тогъ къвенита стимъ то̀те сьрателе каре, контрйвъиндъ минимълъ аъалъ де 1 ф. м. к., аъ днтратъ дн Resnisei а ачеста, спре а лъа парте ла то̀те челе, че се воръ лъкра дн днделесълъ статъгелоръ.

Де осевй сьнтъ рьгате то̀те зелоселе колектанте, ка сь виневоискъ а днкъпоштйица деспре ачеста не метъреле дин дъхълъ сьбъ, шй деспре пьтерълъ челоръ че воръ вои а фй де фаць ла адънаре сь виневоискъ а не прештйица. Брашов дн 24. Августъ к. в. 1853.

Maria Nikolaъ, Премед. Resnisei Ф. P.